تاریخ اجتماعی

دیپلماسی جلب رضایت صاحبخانه در دوره قاجار!

حلا جیان - خانه و سرپناه، در ادوار تاریخ همواره یکی از نیازهای اصلی برای انسان و از ملزومات زندگی اجتماعی بوده است. در گذشته هم مانند امروز، همه افراد صاحبخانه نبودند و باید برای تامین مسکن خود، اجاره‌نشینی یا خوش‌نشینی را پیشه می کردند؛ این موضوع باعث ایجاد روابط خاصی بین صاحبخانه و مستاجر می شد که بررسی تاریخ این روابط، ما را به نکات جالبی در این موضوع می‌رساند. قسمتی از این روابط را که عمدتاً مربوط به دوره قاجار می‌شود، جعفر شهری در کتاب «طهران قدیم» گزارش می کند. خانه‌ها در دوران قاجار طوری طراحی شده بود که اتاق‌هایی در اطراف آن قرار داشت و صاحبخانه‌ها، آن را به مستاجران کرایه می‌دادند. در آن زمان، مسائلی از قبیل آن‌چه امروز مطرح است، مانند سند، قبض‌های مختلف، چک ضمانت، اجاره‌نامه، وثیقه و همین‌طور دلهره داشتن از بچه‌داری مستأجر یا ثروتمندی و فقر او و حتی مدت و مهلت اجاره موضوع مهمی نبود و طرفین خیلی راحت با هم کنار می‌آمدند.

■ **ترفندهای مستاجری**

در صورت ناراضی بودن صاحبخانه از مستاجر، فقط کافی بود یک اخطار لفظی مختصر به او بدهد که مثلا اتاق را خودمان لازم داریم، یا جایمان تنگ است، فکر اتاق کنید! آن وقت مستأجر موظف بود که خانه را تخلیه کند و برود و اما و اگر هم در کار نبود. با این حال، در اغلب خانه‌های دوره قاجار، مستاجران و صاحبخانه‌ها مانند یک خانواده با یکدیگر زندگی می کردند و شاید بتوان گفت که نسبت به دوران ما، صاحبخانه بیشتر هوای مستاجر را داشت و مثلاً، برای بدهی مربوط به کرایه، او را تحت فشار قرار نمی‌داد. در عوض این رفتار صمیمانه، مستاجران هم باید هوای صاحبخانه خود را می‌داشتند؛ چراکه صاحبخانه علاوه بر حق مالکیت که باعث می‌شد در زمینه امور مربوط به خانه‌اش صاحب اختیار باشد، به نوعی بزرگ‌تر خانه نیز محسوب می‌شد و امر و نهی و مداخله در کارهای مستاجران را از حقوق مسلمه خودش محسوب می کرد. یکی از کارهای مهم دیگری که مستاجران باید در انجام آن اهتمام می‌داشتند، جلب رضایت زن صاحبخانه از سوی بانوی مستأجر خانه بود که با محبت کردن‌ها و حرف‌شنوایی‌ها و انجام خدمت‌های مختلف به او، ارادتشان را اثبات می کردند!

چرا رهبر انقلاب بارها خواندن کتاب «نگاهی به تاریخ جهان» را توصیه کرده‌اند؟

پیام‌های کاربردی «جواهر لعل نهرو» برای ایران امروز

همرزم گاندی و اولین نخست وزیر هند، طی ۳ سال دوران زندان، در نامه‌هایی به دخترش از توطئه‌های پیدا و پنهان استعمار انگلیس برای تسلط بر هندوستان و غارت ثروت‌های این سرزمین پرده برداشت

جواد نوائیان رودسری – ۲۶ آبان‌ماه امسال بود که رهبر انقلاب، ضمن بیاناتشان در جمع نخبگان و استعدادهای برتر علمی کشور، باز هم به یک کتاب تاریخی مهم برای به دست آوردن درک بهتر از شرایط امروز ایران و دلایلی که ضرورت خودکفایی و اتکا به توانمندی‌های داخلی را نشان می‌دهد، اشاره کردند؛ «نگاهی به تاریخ جهان» اثر جواهر لعل نهرو، نخست‌وزیر فقید هندوستان و از یاران مهاتما گاندی در جنبش استقلال این کشور. رهبر انقلاب در این بیانات گفتند: «نهرو در این خاطراتش، در [کتاب] نگاهی به تاریخ جهان، می گوید که قبل از این که انگلیس‌ها وارد هند بشوند، هند از لحاظ صنایع داخلی خودش -صنایع آن روز، اوایل قرن نوزدهم- یک کشور خودکفا بود؛ انگلیس‌ها که وارد شدند، اوّل کمپانی هند شرقی، بعد هم دولت انگلیس، وضع را به جایی رساندند که هندی‌ها احساس می کردند که جز با مصنوعات انگلیسی و خارجی امکان زندگی وجود ندارد؛ انکار توانایی‌های یک ملّت. در کشور خودما هم همین جور است؛ ما تقریباً بیش از دویست سال به این بلیّه مبتلا بودیم، تا قبل از انقلاب اسلامی ... وقتی که غفلت از توانایی خود بر ملّتی حاکم شد، غارت آن ملّت آسان می‌شود. ببینید، غفلت و غارت مکمّل هم هستند؛ غفلت مقدّمه غارت است، غارت افزایش‌دهنده غفلت است؛ غفلت و غارت با همدیگر همراهند.» این نخستین بار نبود که حضرت آیت ا... خامنه‌ای، به همه و به ویژه جوانان، مطالعه این کتاب را توصیه کردند و احتمالاً آخرین بار هم نخواهد بود. این که دلیل این توصیه مداوم و اهمیت آن چیست، موضوع نوشتار پیش روست. کتاب «نگاهی به تاریخ جهان» در سال ۱۳۳۸ ش، توسط زنده‌یاد محمود تفضلی، مترجم نامدار مشهدی، به زبان فارسی ترجمه و توسط انتشارات امیرکبیر منتشر شد و تاکنون بارها تجدید چاپ شده‌است.

■ **محتوای یک تجربه مکتوب شده**

کتاب «نگاهی به تاریخ جهان»، مجموعه نامه‌هایی است که نهرو بین سال‌های ۱۹۳۰ م/ ۱۳۰۹ ش تا ۱۹۳۳ م/ ۱۳۱۲ ش، زمانی که در جریان جنبش استقلال هندوستان، در زندان به‌سر می‌برد، برای دخترش ایندرا نوشت و پس از آزادی، آن‌ها را مرتب و منتشر کرد. این کتاب بیش از آن که یک تاریخ عمومی و مدون باشد، مجموعه‌ای از عبرت‌های تاریخی است که می‌تواند جنبه کاربردی داشته باشد. رویکرد نهرو در این کتاب، رویکردی کاملاً تحلیلی است. او اصلا به دنبال روایتگری نمی‌رود و نمی‌خواهد برای مخاطبش قصه تعریف کند. در کتاب وی، هر اتفاقی معلول علت‌های مختلف و متنوع است و نهرو، تمام تجربه سیاسی و علمی خود را به کار می‌گیرد تا این علت‌های را بشناسد و بشناساند. در این بین، او در بخش مربوط به مطالعات تاریخ هندوستان، به‌ویژه تاریخ معاصر آن، بسیار پویا عمل می کند؛ دلیل این توانایی و مانور مؤثر، حضور مداوم وی در فضای سیاسی و اجتماعی هند و همراهی‌اش با مهاتما گاندی است که مبنای مبارزات خود را بر شناخت دقیق و گسترده جامعه بزرگ هندوستان قرار داده‌بود. نهرو تیزبینی قابل تحسینی درباره نفوذ استعمار و راه‌های خلع سلاح کردن ملت‌ها از سوی استعمارگران دارد که حاصل همین تکاپوهای سیاسی و اجتماعی است؛ رویکردهایی که به‌طور کلی عصر و دوره نمی‌شناسد و از تجارب آن می‌توان در هر زمانی استفاده کرد. چنین نگاهی، البته مورد توجه پژوهشگران ایرانی، مانند زنده‌یاد دکتر عبدالهادی حائری در کتاب ارزشمند «نخستین رویارویی‌های اندیشه‌گران ایران: با دو رویه تمدن بورژوازی غرب» قرار گرفته‌است و احتمالاً در آینده هم قرار خواهد گرفت، منتها آن‌چه نهرو روایت می کند، به دلیل برخورد مستقیم و تجربه شخصی‌اش، تصویری شفاف‌تر و کامل‌تر را در این زمینه ارائه می‌کند.

■ **آن‌چه نهرو روایت می کند**

نهرو در بررسی دلایل تسلیم سرزمینی بزرگ مانند هندوستان در برابر استعمار بریتانیا که خاستگاه آن جزیره‌ای کوچک و دورافتاده در غرب کره زمین است، دلایل مختلفی را بررسی و ارائه می کند؛ اما آن‌چه بیش از همه در منظر و دیدگاه وی اهمیت دارد، تلاش استعمار برای حذف مفهومی به نام «ما می‌توانیم» از فکر و ذهن ملت‌های تحت استعمار است. این رویکرد از نظر نهرو، دو ساختار مجزا، اما به‌هم پیوسته دارد؛ حذف توانمندی‌های داخلی و وابستگی به واردات خارجی. او در بخشی از کتاب خود می‌نویسد: «چنان که برایت گفتم وقتی که انگلیسی‌ها به هند آمدند نظم فئودالی قدیمی هم شکسته بود. سقوط امپراتوری مغول هم یک خلأ سیاسی و آشفتگی در بسیاری از نواحی هند ایجاد کرده بود. معهذا همان‌طور که رامش چندرا دت یکی از علمای اقتصادی هند نوشته است: هند در قرن هجدهم همچنان که یک کشور مهم کشاورزی بود، از نظر صنعتی نیز کشور پراهمیتی به شمار می‌رفت و محصولات کارگاه‌های صنایع دستی هند به بازارهای آسیا و اروپا فرستاده می‌شد.»

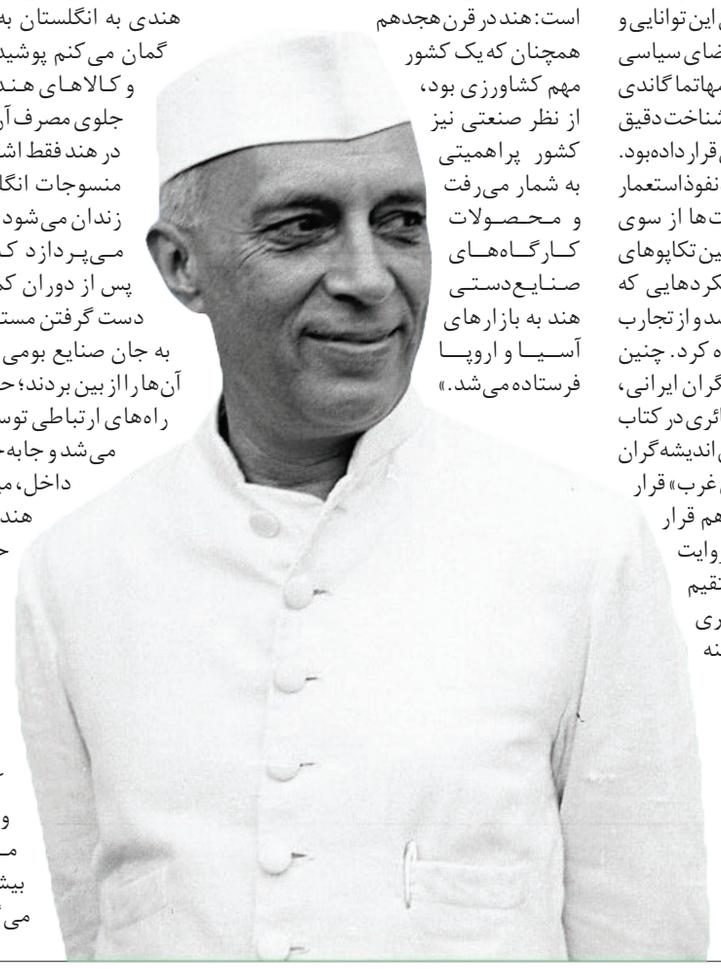

نهرو اضافه می کند: «درست در همین موقع انگلیسی‌ها به هند آمدند و به مداخلاتی پرداختند که برای صنایع هند اثرات و نتایج بسیار ناگواری به بار می‌آورد. کمپانی هند شرقی در آغاز کار صنایع هند را تشویق می کرد زیرا فروش محصولات آن پول و سود فراوانی برایش به وجود می‌آورد. در آن زمان فروش مصنوعات و کالاهای هندی در کشورهای خارجی طلا و نقره را به هند می‌آورد. اما صاحبان صنایع انگلستان این رقابت را دوست نداشتند و حتی در همان قرن هجدهم دولت خودشان را وادار ساختند که برای کالاهایی که از هند به انگلستان وارد می‌شد، گمرک و عوارض خاصی وضع کند. ورود بعضی کالاهای هندی به انگلستان به کلی ممنوع گردید و گمان می کنم پوشیدن و داشتن لباس‌ها و کالاهای هندی را تحریم کردند و جلوی مصرف آن را گرفتند. اما اکنون در هند فقط اشاره‌ای به تحریم کردن منسوجات انگلیسی موجب رفتن به زندان می‌شود!» او سپس به این نکته می‌پردازد که چگونه انگلیسی‌ها، پس از دوران کمپانی هند شرقی و به دست گرفتن مستقیم اداره هندوستان، به جان صنایع بومی افتادند و تا توانستند آن‌ها را از بین بردند؛ حتی در خود هندوستان راه‌های ارتباطی توسط انگلیسی‌ها کنترل می‌شد و جابه‌جایی محصولات تولید داخل، میان ایالت‌های مختلف هند هم مستلزم پرداخت حقوق گمرکی سنگین بود؛ در حالی که کالاهای انگلیسی از پرداخت هرگونه عوارضی معاف بودند: «شهرهای بزرگ و کوچک به‌تدریج کوچک‌تر می‌شدند و تحلیل می‌رفتند و مردم به تدریج بیشتر و بیشتر به کشاورزی متوجه می‌گشتند و زندگی‌شان سخت‌تر و دشوارتر می‌شد. همراه با صنایع عمده‌تر و مهم‌تر صنایع کوچک‌تر که تابع آن‌ها بودند نیز کم کم از میان رفتند. پنبه‌زنی، رنگرزی و چاپ نقش بر روی پارچه‌ها به تدریج کمتر و کمتر می‌شد. ریسندگی دستی متوقف گردید و «چرخه» (دستگاه ریسندگی دستی) در میلیون‌ها خانه نابود شد. معنی این وضع آن بود که دهقانان از یک منبع درآمد کمکی محروم می‌گشتند زیرا ریسندگی به‌وسیله افراد خانواده دهقانان درآمدی فراهم می‌ساخت که به درآمد حاصل از زمین اضافه می‌شد.» این مسئله باعث بروز معضلات اجتماعی متعدد نیز می‌شد؛ بیکاری و فقر مفرط اساسی‌ترین این معضلات بود که عوارض سنگینی در جامعه هند برجا گذاشت. نهرو می‌نویسد: «بخشی از صنعتگران ورشکسته و بیکار شده می‌توانستند هر طور بود زمینی برای خود به دست آورند و دهقان شوند، اما اکثر آن‌ها دهقانان بدون زمین می‌شدند که در جست‌وجوی کار و نانی می‌گشتند و بسیاری از ایشان هم ناچار آن قدر گرسنگی می‌کشیدند که می‌مردند. گفته می‌شود که فرمانروای کل انگلیسی در هند در سال ۱۸۳۴ ضمن گزارش خود نوشت در تاریخ بازرگانی، چنین تیره‌روزی و فقری بی‌نظیر می‌باشد. استخوان‌های بافندگان پنبه، سراسر دشت‌های هند را پوشانده و سفید کرده است.»

■ **چاره چیست؟**

آن چه بعدها توسط گاندی و دوستانش، مانند نهرو، در جامعه هندوستان پیگیری و نهادینه شد، توجه به اصل «ما می‌توانیم» و اهمیت دادن به مشاغل روستایی‌ای بود که طی ده‌ها سال استعمار بریتانیا بر این کشور، زوال یافته و تقریباً از بین رفته بود. آن چه باعث شد که هند بتواند از زیر بار آن همه مشکلات کمر راست کند و به عنوان کشوری مستقل، دوران تاریخی جدیدی را برای خود بسازد، توجه بنیان‌گذاران استقلال هند به رکن اساسی تکیه بر توانمندی داخلی بود. همان نکته‌ای که می‌تواند پیامی مهم و بزرگ برای همه کشورهایی باشد که استعمار و استثمار دولت‌های مستکبر عالم را برنمی‌تابند و می‌خواهند روی پای خود بایستند.

صفحه آرایی
واحد صفحه‌آرایی روزنامه خراسان
سفارش می‌پذیرد
۰۵۱۳۷۰۰۹۳۹۰
layout@khorasannews.com

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۳/۳۱
شرکت سرمایه گذاری کوه نور (سهامی عام) به شماره ثبت ۲۵۶۶۲

بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم و یا نمایندگان قانونی آنان دعوت می شود، در جلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده شرکت سرمایه گذاری کوه نور (سهامی عام) که رأس ساعت ۹:۰۰ روز پنج شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۱۸ به نشانی: مشهد- بلوار شهید دستغیب خیابان بیستون- بین بیستون ۶ و ۸ جنب پلاک ۳۲ طبقه اول تشکیل می گردد، حضور بهم رسانند.
ضمناً برگه ورود به جلسه از ساعت ۸:۰۰ صبح روز برگزاری مجمع در محل برگزاری ارائه می گردد.
الف) دستور جلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده:
۱. استماع گزارش هیئت مدیره و بازرس قانونی . ۲. بررسی و تصویب صورت های مالی منتهی به ۱۴۰۰/۳/۳۱-۳. انتخاب اعضاء هیات مدیره ۴. انتخاب بازرس قانونی. ۵. تعیین روزنامه کثیرالانتشار . ۶. تقسیم سود سهام ۷. تعیین پاداش هیأت مدیره ۸. تعیین حق حضور اعضای هیئت مدیره. ۹. سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده باشد.
با توجه به ابلاغیه های ستاد ملی مبارزه با بیماری کرونا و سازمان بورس و اوراق بهادار و در راستای رعایت بهداشت و حفظ سلامت سهامداران محترم، مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده شرکت صرفاً با حضور حداکثر ۱۵ نفر اشخاص حقیقی و حقوقی و کسب حد نصاب قانونی لازم برای رسمیت جلسه برگزار می شود ، لذا با عنایت به محدودیت اعمال شده، همزمان با برگزاری مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده شرکت، سهامداران محترم می توانند با مراجعه به شبکه اجتماعی اینستاگرام از طریق آدرس صفحه رسمی شرکت سرمایه گذاری کوه نور در اینستاگرام به نشانی(koohenoor.co) در جریان برگزاری مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده قرار گیرند.
ضمناً با توجه به انتشار صورت های مالی حسابرسی شده ، گزارش فعالیت هیات مدیره و گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی در سامانه کدال ، توزیع فیزیکی گزارش های مذکور نیز در جلسه مجمع، صورت نمی گیرد و سهامداران عزیز برای دریافت این گزارش ها می توانند به سامانه کدال مراجعه نمایند.
شماره تلفن های ۰۵۱۳۷۲۸۹۳۴۷ داخلی ۲ ، امور سهام شرکت در ساعات اداری آماده پاسخگویی به سوالات سهامداران محترم است.
هیئت مدیره شرکت سرمایه گذاری کوه نور (سهامی عام)
م/۱۴۰۰۴۸۶۷۰

۳۷۰۱۰
پذیرش تلفنی آگهی با پیک رایگان

وزارت راه و شهرسازی
سازمان هواشناسی کشور
شناسه آگهی ۱۲۲۸۳۷۴

فراخوان مناقصه عمومی دو مرحله ای سامانه یکپارچه نمایش و تحلیل داده های هواشناسی

سازمان هواشناسی کشور درنظردارد مناقصه عمومی دو مرحله ای سامانه یکپارچه نمایش و تحلیل داده های هواشناسی به شماره (۲۰۰۰۰۰۳۰۱۰۰۰۰۰۳۱) را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزارنماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار آگهی مناقصه روز یکشنبه تاریخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۷ میباشد.
مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: ساعت ۱۰:۰۰ روز شنبه تاریخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۰
مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: ساعت ۱۰:۰۰ روز چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۰/۱۰/۰۸
زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۰۹:۰۰ روز سه شنبه تاریخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۴
اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: آدرس تهران - میدان آزادی – خیابان معراج روبروی هلیکوپتر سازی سازمان هواشناسی کشور و تلفن ۶۶۰۷۰۰۷۵-
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس ۲۷۳۱۳۱۳۱ دفتر ثبت‌نام : ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸
م.الف ۲۹۴۱
۱۴۰۰۴۷۷۹۲

آگهی
اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر
به استناد سند شماره ۱۲۹۱۹ شناسه ۱۳۹۹۱۱۴۵۳۸۱۴۰۰۰۰۷۳ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۱ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۹۸ دیر ، خانم کبری عمرانی با شماره ملی ۳۵۷۹۶۱۳۵۸۸ ، نسبت به انتقال سه دانگ و خانم زهرا سهولی به شماره ملی ۳۵۷۰۱۱۵۷۸۱ به نسبت سه دانگ یک فروند شناور بشماره ثبت ۱۸۳۲۸-بوشهر به خانم حمیده عبادی با شماره ملی ۶۶۱۹۴۵۱۵۰۰ (شش دانگ) اقدام نموده اند. مراتب به استناد ماده ۲۵ قانون دریایی ایران آگهی می گردد.
۵۸۴
اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر
۱۴۰۰۰۴۴۹۵۵

آگهی
اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر
به استناد سند شماره ۹۳۱۸۰ شناسه ۱۴۰۰۱۱۴۵۶۹۷۲۰۰۰۰۰۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۳ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۱۳ دیلم ، آقای نیما رئیسی با شماره ملی ۳۰۲۰۲۳۸۲۴۲ ، نسبت به انتقال شش دانگ یک فروند شناور بشماره ثبت ۱۸۳۴۸-بوشهر به آقایان مسعود دشمن زیاری با شماره ملی ۳۵۳۰۰۵۳۷۲۴ (یک دانگ) و امید بلادنژاد با شماره ملی ۵۲۷۹۹۳۷۹۷۵ (۲دانگ) و علیرضا دامشی با شماره ملی ۵۲۹۰۰۸۴۲۹۰ (یک دانگ) و محمدرضا متانت با شماره ملی۵۲۹۰۰۷۹۱۰۶ (دودانگ) اقدام نموده است. مراتب به استناد ماده ۲۵ قانون دریایی ایران آگهی می گردد.
۵۸۳
اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر
۱۴۰۰۰۴۴۹۵۶

آگهی
اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر
به استناد سند شماره ۲۹۸۶۵ شناسه ۱۴۰۰۱۱۴۵۶۹۵۴۰۰۰۱۲۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۰۴ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۴۴ گناوه، اصغر مطری(یک و نیم دانگ) با شماره ملی ۵۲۹۹۸۷۸۷۵۳، عبدالرضا غضبانی (یک و نیم دانگ) با شماره ملی ۵۲۹۹۸۱۹۶۶۸ و یداله میثمی (مالک سه دانگ) با شماره ملی ۶۶۱۹۵۶۷۳۰۴ نسبت به انتقال شش دانگ مشاع یک فروند شناور بشماره ثبت ۱۸۱۱۴-بوشهر به خانم فاطمه بدری با شماره ملی ۳۵۳۰۱۷۸۰۰۴ (ششدانگ) اقدام نموده‌اند. مراتب به استناد ماده ۲۵ قانون دریایی ایران آگهی می‌گردد.
۵۸۶
اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر
۱۴۰۰۰۴۴۹۵۸